

LIEFDE & RAZERNIJ

ROMAN

LIEFDE & RAZERNIJ

Georges terryn

Georges terry

LIEFDE & RAZERNIJ

ROMAN

**LIEFDE &
RAZERNIJ**

Georges terryn

Georges terryn

Depot: D/2019 Georges terryn, uitgever

Qropod! Boeken

Ramstraat 23 2018 Antwerpen

Auteur: © Georges terryn

ISBN: 9789402174779

LIEFDE & RAZERNIJ

Deze versie november 2019©

Niets in deze uitgave mag op welke wijze dan ook gekopieerd worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

LIEFDE & RAZERNIJ

Georges terryn

HOOFDSTUK 1

De Zomerdag

Als ik met mijn blote been tegen de koude buis van een stoelframe leun, dan herken ik die koele beugels. Ik weet dat zolang mijn broekspijpen over mijn laarzen hangen er niemand kan zijn die iets merkt. Op een hete dag zoals vandaag is er niets zo heerlijk als dat: koel staal tegen vel. Bij hoofdpijn is dat het enige wat helpt. Koud chroom tegen mijn slapen of in mijn nek. Dan kan ik weer ademen, weer denken en uiteindelijk ook weer werken. Altijd moet ik vechten; een strijd tegen de tijd; een duel met die andere; een veldslag tegen pijn. Een pijn die afleidt van wat echt belangrijk is: dit, hier en nu.

Georges terry

Alles wat ik doe en zeg is gericht, niets is zonder doel. Dag aan dag heb ik het verbeterd, op punt gesteld. Het is mijn zevensprong. Wie zegt dat ik niet dansen kan? Ik heb het misschien een beetje moeilijk om te stappen. Ja, dat is een kwestie van gewenning geweest. Vroeger had ik veel meer last, nu ben ik het wel gewoon. Ik val haast nooit meer. Mijn handgemaakte schoenen met de steunzolen helpen me. Oefenen, oefenen en nog eens oefenen.

En zo baar ik een gedrocht zonder naam, met nauwelijks een vorm. Het is een ding in mijn hoofd, de binnenkant, mijn binnenste. Nooit lukt het mij om het onder woorden te brengen. Het heeft kleuren en betekenis, maar ik kan het niet vatten. Het klinkt als krakende botten achter in mijn rug.

Het is vooral de koppigheid om te zijn zoals geen ander die me overeind hield. Ik ben zoals ik ben, dit is mijn lijf, dit is mijn leven. Niemand moet er aan knoeien. Als je jong bent, dan luistert er toch niemand. Je hebt geen macht. Dat is nu wel anders.

LIEFDE & RAZERNIJ

Terug naar mijn plan. Dat is eenvoudig, daarin schuilt de sterkte van mijn wil. Alles is dan geordend en onder controle. Ik wil rust, orde en regelmaat en geen verrassingen in het verloop van de gebeurtenissen. Ik heb het uitgetekend en alle mogelijke combinaties opgesomd. Zonder lijst lukt het mij niet, dat weet ik. De chaos in mijn hoofd wordt verdoofd door nette schema's en tabellen. Alles loopt dan volgens mijn Gantt-plan van oorzaak en gevolg. Of zo lijkt het toch. Ik ben de oorzaak al de rest is vervolg. Dit is mijn wereld. Niets mag mij tegenhouden.

Eet van deze boom van goed en kwaad, het verschil zal u duidelijk worden. Kniel voor mij, deze stad met al wat er rond ligt, is het uwe. Ik vaar in U. Dit is mijn kind, schoon kind. Dit ben ik. Niet ouder word ik dan ik nu ben. Ik kan slapen, waken, gaan en staan, niets kan mij stoppen. De tijd is rijp. U zal het begrijpen.

Georges terryn

Eeuwig leven, dat is mij beloofd, dat is wat ik eis. Dat is wat mij toekomt. Dat is mijn toekomst. Wellicht bevalt het niet, dat stoort mij niet. Ik ben niet bescheiden of verlegen. Dat is mij niet gegeven. In alle hevigheid, in uitbundige vreugde en in diep verdriet moet ik leven. Kleinschaligheid is aan mij niet besteed. Mijn leven is alles, nooit vervelend. Tussen vier muren ben ik veilig en vrij.

Ik concentreer mij op wat belangrijk is.
Op wat legendarisch en onvatbaar lijkt.
Nooit gedacht dat het kon.
Maar het is waar.
Ik kan het.
Nog altijd.
Best.

De hitte van die dag legde de stad lam. De zon, hoog boven het plein, reflecteerde in de blinkende kasseien die trillen van de warmte. Uit de rust kwam een schichtige man met een lange jas tot bij de vrijheidsboom gehinkt. Hij kwam vanuit de schaduw in de scherpe hoek van het

LIEFDE & RAZERNIJ

driehoekige plein. Hij sleepte met een tapijten zak. In zijn andere hand knelde hij een zware plastic jerrycan. Een tram reed achter hem voorbij, de zon flitste vierkant achter hem in de tramruiten. Hij was nerveus. Voortdurend trok hij zichzelf aan zijn linkeroorlel, hij keek links dan rechts. Die terreurdreiging maakt elke beweging verdacht. Hij zette de zak naast zich, draaide de knalrode dop van de jerrycan. Dat maakte het geheel niet geruststellender. Veertig jaar eerder zou dit een gevierde performance act worden met schitterende recensies over ludieke provocaties. Hoe ze het nu moesten benoemen weet alleen hij. Hij schudde de koele benzine heen en weer in grote geuten op de hete stenen en rond de eeuwenoude lindeboom. Twee geüniformeerde agenten slenterden ongericht van hier naar daar door de stad, de machinegeweren ongemakkelijk bengelend aan een schouderriem, wachtend op het ongeval. Ze staken het barokke plein over. Bij de bruisende fontein van de dwerg die de reuzenhand

Georges terry

wegwerpt, maakte die ene zijn vieze, gekreukte zakdoek wat nat. De zon schitterde zilver in de opspattende druppels. Puffend als een karikatuur zette hij zijn kepie af, dipte het zweet van zijn voorhoofd. Het water rook altijd naar chloor. De gitzwarte pet warmde zijn hersenpan op; een man van de oude stempel, één die met mensen kon omgaan. Zonder problemen had hij duizenden burenruzies bijgelegd; kleine diefstallen vergoelijkt; het kind weer op het rechte pad gezet, geen muggenzifter, meer champetter dan agent. De twee para-commando's kruisten hen in de andere richting. Ze verstopten hun blikken achter getemperd donker glas, de baretten leken vergroeid met de stoppelschedel. De blauwe ordehandhavers negeerden de militairen. Voor de para's waren de blauwe mannen als van glas. Blauw praat niet tegen kaki, dat was de afspraak. Ze hielden ruggespraak.

“Ik ben het even kwijt,” zei de kleine agent, “is het nu terreurdreiging zes bij niveau okergloed?”

LIEFDE & RAZERNIJ

De andere lachte, “We kunnen het hen vragen.”

“Ik denk dat ze slechts tot drie kunnen tellen.”

“We zijn aan niveau drie. Alle wijzers in het rood.” De linkse militair vertrouwde zijn strijdmakker toe dat die agenten echt een probleem zijn.

“Zij worden aangevallen in hun eigen straat, hun eigen burelen. Die mannen hebben geen training, niks fysiek.” De rest van de gedachtewisseling verdween in de stilte van het plein.

's Avonds werden op de regionale televisiezenders en ook op de asociale media fragmenten gedeeld uit de opnamen van de bewakingscamera's rond het stadhuis. Je kon het duidelijk zien. Ik heb het nadien ook gezien, op die lezing. De commentaar van de nieuwslezers was even helder als het beeld, het dubbelde de activiteit. Wat je zag werd met evenveel woorden herhaald, ongetwijfeld was dit bedoeld voor de visueel gehandicapten of de minderbegaafde kijkers. Voor wie het bekeek zonder klank stonden er dikke

Georges terry

ondertitels bij. Het was onkunde van de journalisten: feiten verbaasd beschrijven als los zand, niet als de signalen van een onzichtbaar proces. Dat komt steeds vaker voor, heb ik vernomen.

In grijze tinten met stroboscopische schokken is hij eerst niet op het plein, dan staat hij er ineens, de man in het witte cirkeltje. Hij schokt nog wat dichterbij. Ook op de computer kon je niet zien dat hij mankte. Hij stapte nooit, dan was hij hier, dan was hij daar. Mysteries en elegant trukeerde hij zich heen en weer. Een geanimeerd schaakspel waarbij telkens enkele pionnetjes verzet werden. Dan hij weer, dan was een ander aan zet. Een strategie kon je er niet in ontdekken. Op die beelden kon je niet zien wat hij vast had, van die tas en die jerrycan bleef in de lage resolutie niks over. Je moest geloven wat de getuigen daarover vertelden. De poreuze, hete stenen zogen de groene loodvrije brandstof op. Het gelige, stoffige zand rond de boom werd een tint donkerder, het kleefde plots weer aaneen. Gul klokte hij de noodkan leeg. De boom

LIEFDE & RAZERNIJ

scheen het vocht uit de grond te zuigen. Nog maar pas had hij de grond besproeid of de benzine was verdwenen. De lucht hing vol van de dampen. Hij schudde dan met de lege benzinebus naar de camera's, die nu werkelijk overal staan. Waar hij eerst het lome doorbrak met zijn intense actie, verstoorde hij nu de hete stilte van de zomeravond met zijn getrainde stem. Er was niemand bij hem in de buurt, daarom riep hij zo hard hij kon. "Ga weg, ga weg. Nu het nog kan. Ga nu! Laat me doen, ineens begrijp ik het allemaal weer. Laat me doen, ik wil dat je weggaat."

Enkele toeristen die gekomen waren om het verhuurde stadhuis te bezoeken, bleven nu voor de kreupele gek -met de pleister op zijn wenkbrauw- staan. Zo was hij snel omgeven door veertig, vijftig toeschouwers. Ze lachten vriendelijk, afwachtend naar hem. Het bleef niet lang stil. Eerst fluisterde hij de regels als een repetitie voor zichzelf. Dan brulde hij ze. Maar het leek op het kraken van droog hout. Misschien was het ooit iets anders

Georges terry

geweest, nu klonk het als van dat
onsamenhangend gewauwel van de
stadsgidsen.

Qro Pok

Qré e Ptu

Puq te puq

te LoLu

Poq ti

La Qreq

Hij kraste het nieuwe gedicht gutturaal, met de schrapende stem van een kauw, achter in zijn keel, schor rochelend, het gedicht voor alle dingen zonder woorden. De slenteraars waren al wat verbaasd. De spreuk die angst werpt in alle harten die te veel denken, herkenden ze niet. Een wolk schoof voorbij de zon, maar verder gebeurde er niks. Het was geen toverspreuk, er was geen magisch moment. De toeschouwers hadden dit nog nooit gehoord. Ze bleven geamuseerd kijken, luisterden naar het schorre slikken, dat vreemde gezang, etnisch amusement, overblijfsel van een overwonnen cultuur.

LIEFDE & RAZERNIJ

Wat hij deed, was iets helemaal anders dan de straatzangers of de jongleurs uit de winkelstraten verderop. Hij deed het helemaal niet voor de centen. Hij had ook geen vergunning voor straatentertainment. Later zou hij beweren dat hij die ook niet nodig had. Hij vond het spijtig dat hij bij elke beweging die hij maakte ook nog een keertje moest uitleggen wat het betekende. Voor alles moest hij er een verklaring bijgeven. Het ging door zijn hoofd dat het daarom was dat die vouwblaadjes zo een succes waren. Ze lezen niets meer deze mensjes, ze kennen niet veel. Geen van hen legt verbanden, behalve Lily, maar die is dan ook verpleegster.

Waarom moet ik nu ineens weer aan haar denken?

Ze wachtten op hem. Wanneer zou hij verder gaan met zijn voorstelling.

“Qro Pok, Qré e Ptu! Deze spreuk tast uw verstand aan, mijnheer. Wie altijd moet denken, geraakt er door in paniek. De klanken, de woorden, de constructie, het is allemaal even zinloos. Zinloos zoals zoveel dingen in het leven. Ze breken uit iemands

Georges terry

mond die er zoals altijd iets mee bedoelt, zoals alle woorden, ook nu. Ik weet dat de woorden verwarring zullen stichten, dat ze reacties moeten losmaken. Nu toch, nu het nodig is. Daarom ben ik hier, luister,” zo legde hij het hen heel kalm uit.

“Hoe vaak is de wereld niet in een bubbel beland de laatste decennia? Weet iemand het antwoord? Nu zitten we in een bubbel van angst. Ook die bubbel moet spatten. Dat is een ijzeren wet. Blijf even hier. Kom, ik zal het u bewijzen. Het is niet moeilijk om de wereld naar je hand te zetten. De juiste woorden, de juiste intonaties en het is gebeurd. Let op.”

De punt van een zilverstift gleed over de eischaalwitte muur, kraste het krijsende gedicht diep in de pleisterkalk. Een marterharen penseel veegde sierlijk in de krul, kleurde de letter ‘Q’ in ossebloed, een oude kapitaalkleur.

De ‘Q’ van Qro Pok was geboren, nu kon hij verder gaan.

“Lucifer?,” vroeg hij dan op de toon van een goochelaar, “een vuurtje. Iemand?”

LIEFDE & RAZERNIJ

Een paar knikten nee, een bereidwillige Prometheus gaf hem een doosje. Hij nam er een uit.

“Doet u even een stapje achteruit,” hij wachtte even, “ja zo, ik dank u.”

Het zwavelkopje schoof over het zwarte leer, zij hadden blijkbaar nog nooit gezien hoe een lucifer werkte, ze vergaapten zich. De gele zwavel wreef over het gladde vlak van de hak van zijn orthopedisch laarsje, wanneer de temperatuur door de wrijving opliep, was er ineens die lage schuivende KEBOEV! De rijke brandstofmengeling explodeerde in een chaotische, hoekige oranje wolk en een zachte, onscherpe zwarte. De oranje bol viel op de grond, spreidde zich uit, terwijl de zwarte chaos zich binnenstebuiten keerde, opsteeg, zich oploste in de omgeving. In de bolle vlam verdwenen de hand met de lucifer. Die linkerhand schoot als een fakkel omhoog. Het was een reflex, de hand vluchtte weg van de hitte die zij zelf mee omhoog droeg. Automatisch deinsden de omstanders weg van de gloed. Ogen traanden van de warmte en de benzinegeur, niet van

Georges terry

ontroering. Hij voelde de hitte in zijn neus binnendringen, hij rook de brandende haartjes, de stank van rotte etensresten die aan de pan waren blijven kleven. Vanuit het centrum van de wolk zag hij hoe de menigte even Mexican-wavegewijs een stap naar achter zette.

“Hij steekt de vrijheidsboom aan,” riep de coladrinker van op het terras. Hij veerde recht, zijn glas met het rietje viel om. Alsof ze daarop gewacht hadden, liepen de drie obers die net het grote volle terras bedienden naar hem toe. Hun lange witte schorten flapperden over de zwarte broeken. Ze huppelden als een musicalballet met zes lange gestrekte benen weg. Het terras roezemoesde, sommige puffers stonden op, ze keken naar de morspot, anderen naar het ballet voor de man bij de boom, met een hand boven de ogen, als een filmindiaan. Een zilveren plateau draaide kletterend rond. Het gaf de stappen van het ensemble een roffel mee, de man weerkaatste honderdvoud in een onscherpe tinteling van de gehamerde kuiltjes van het ovale

LIEFDE & RAZERNIJ

zilver op de kasseien. De lome klanten onder de parasols keken verrast op. Er was nog eens iets anders te doen dan die *girls' hen nights*, waar je in een grote boog rond wil. Hij schudde met de brandende hand, trachtte de brand te smoren. Clownesk flapperde zijn hand heen en weer, hij was bang dat ook zijn kledij vuur zou vatten. Want dan zou het uitvoeren van het grotere plan wel wat vertraging oplopen of toch zeker een heel pak lastiger worden. Terwijl hij toekeek hoe de vlammen steeds achter zijn hand dwarrelden, werd iedereen om hem stil. Hij voelde hoe de toeschouwers naar hem keken. Het moet ook een vreemd beeld geweest zijn, de man voor de brandende boom die naar hen wuifde met zijn vlamme hand. Ze stonden in bewondering voor deze knappe truc. Niemand was echt zeker of dit nu zo hoorde of er iets helemaal de mist in ging. Hij gaf in elk geval geen kik. Zijn hand scheen een eigen leven te leiden ergens boven zijn hoofd. Hij besepte dat het moment aangebroken was. Zijn vingers

Georges terry

bleven in vreemde hoeken op en neer wuiven. Het barokke stadhuis trilde in de door de zonnehitte verzadigde dampen. Zo leek hij uit een zuil te ontsnappen. Als een kariatide ondersteunde hij de kruin van vuur. De stam van de boom achter hem stond in vlam. De natte plaveien branden magisch rondom hem. De dansende oranje vlammen op zijn hand deerden hem niet meer. Zenuwachtig huppelde hij een beetje mankend op zijn vermoeide voeten. De obers stopten. De toeristen op de markt, de slenterende wandelaars, ze stokten in hun stappen, keken naar de brandende boom, de vlammen schoten omhoog. De kruin knerste. Over het driehoekige plein verspreidde zich voor het eerst in millennia een geur uit Keltische dagen: geofferde lindebloesem. Het natte hout walmde dikke witte wolken. De sfeer was gewijd. De man, omringd door vuur, wees met zijn brandende hand omhoog als een vrijheidsbeeld. De marktplaats viel stil, enkel de splijtende linde kraakte. Alle aandacht ging naar één punt, naar hem. Dan pas riep hij vanuit het diepste van zijn

LIEFDE & RAZERNIJ

hart, met volle kracht, een naam, een woord. Niemand verzette nog een stap. Uit de open kathedraaldeuren klonk boven de orgeltonen een hol hovaardig barok gezongen lofdienst. Zijn roepen kwam uit verre streken, uit verre tijden. Er was iets met zijn stem, alle klinkers werden samen vooraan in één enorme mond gevormd, de aarde rommelde omdat alles verschrikkelijk mis liep. Hij keek op en de vergulde ornamenten van de trapgevels dansten in gele linten. Het kerkgezag stopte. Buiten het klateren van de fontein was er geen andere klank dan zijn bulderende stem. Hij stak ook zijn andere hand op, snoof aan de verhelderende reuk eigen aan alle vluchtige stoffen. Hij genoot van de rush en ook toch een beetje van de aandacht die hij na al die jaren kreeg. Terwijl hij omhoog keek, luidden de klokken van de kathedraal het zesde uur van de dag. De slagen onderstreepten zijn woorden tot ver buiten de stad. Wie aanwezig was voelde een spanning. Een heilig moment, daar was het dan eindelijk toch.

Georges terry

Ook op de bewakingsbeelden was dat dagen later voelbaar. Hij was verdwenen, in een witte overbelichte vlek die zwart omkranst was.

Hij zag de volle maan die hij aanbad. Ze keek achter hem door de vlammen van de boom op hem neer. Hij riep naar haar.

“Luister, naar de brandende vrijheidsboom, het vuur roept mij. Van alle dingen zeker, er kan geen andere God zijn dan Ikzelf, Heliogabalus, God van de zon, broer van de Maan, God van het vuur! Ahora Mazda, Ra, Horus, Sol, Helios, Huitzilopochtli, de Haruspex. Dat ben ik! Veroveraar van het duister, machtiger dan de nachten. Zoon én man van de verschrikkelijke moeder maagd, verenigd in de maanstunden. Eén met de vader. Gescheiden in de dood. Genen in genen. Bloed met bloed. Geen andere God dan ikzelf. Heerser over het Avondland en de Atlantische streken. Ik ben de God, eeuwig almachtig, zonder end: Helios!

Heilig, Heilig, Heilig
Helios, Helios, Heliogabalus, de
Haruspex!”

LIEFDE & RAZERNIJ

Toen hij zijn laatste lettergrepen geroepen had, galmde de zesde slag van de torenklok nog na, zijn stem smolt samen met de klok in de filosofische slagen van de hamer op het aambeeld.

“Luister, ze luiden ons einde in.”

De dagjesmensen applaudisseerden, dat was nog eens een entrée! Ze klaptten allemaal in de handjes. Ze wisten zeker dat hij nog andere kunsten voor hen zou uithalen, vuur spuwen misschien. Ze troepten rond hem, keken naar de schaduw, voor de roodgloeiende bast die dan weer hier dan weer daar oplichtte. Als wierook trok de witte, natte damp van groen hout over hem weg. De boom kronkelde wellustig in de hitte, draaide zich om en om. Hij spuwde onverwachts een wolk gele gensters uit. Ze doofden onmiddellijk, regenden als koolzwarte twijgjes en blaadjes die in de wind dwarrelden in asstipjes over het marktplein. Helios' stugge korte haar was omkranst van de vlammen. De gloed maakte hem los. Los van de wereld, los van de

Georges terry

anderen. Los van de pijn in zijn hoofd en zijn hart.

De massa kijkers wemelde, voor hem deinden de toeschouwers als een golf uiteen. Waar Helios op wachtte, kwam naar hem toe. De voorste rij brak. Hij werd plots vastgegrepen door de twee politieagenten die hem uit zijn kring van vuur trokken, hem in een houdgreep tegen de grond duwden. De grootste van hen wong Helios' hand tegen de hete stenen, trapte de vlammen uit. Zijn hand, een smeulende tak met vijf kromme twiggjes, kraakte. Vele keren al had de agent betweterige kloten tegen de grond gewerkt. Helios werkte een beetje tegen, zodat hij zeker was dat ze hem zouden meenemen. Toen ze hem pro forma toesnauwden, wat hij in God's naam van zin was, declameerde hij voor hen het tweede deel van zijn gedicht:

Pèq te puq

te LoLu

Poq ti

La Qrek

LIEFDE & RAZERNIJ

Natuurlijk moesten ze hem daarop tot de orde roepen. Aangezien hij niet wou luisteren, moesten ze het er wel inslaan. Ze mepten iets harder met hun korte matrakken dan hij verwacht had.

Anderzijds versterkte het zijn vertrouwen in de kracht van zijn woorden. Met gestrekte armen, zijn ellebogen die op breken naar achter gespannen stonden, duwden ze met zijn beiden zijn hoofd naar voor.

Gedegouteerd van het brute geweld dat hun vertier verbrak, keerden de flaneurs, de terrasjesmensen naar hun gebrek aan activiteit terug. De agenten gingen mee in zijn plan.

Gelukkig kwamen die para's niet tussen, bedacht hij, met hun machinegeweren zou zijn verhaal al afgelopen zijn. Ineens was er een kleine bestelwagen met een loeiende sirène, de schuifdeur viel achter hem dicht. Met zijn goede hand in een koude boei aan een paaltje, een geschramde wang, met een felle bloedneus zat hij even later in de combi. Hij was op weg naar het ziekenhuis. De